

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

12.1.2015

B8-0045/2015

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije
za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o slobodi izražavanja u Turskoj: nedavna uhićenja novinara, vodećih ljudi u
medijskim kućama i sustavni pritisak na medije
(2014/3011(RSP))

Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Angel Dzhambazki
u ime Kluba zastupnika ECR-a

Rezolucija Europskog parlamenta o slobodi izražavanja u Turskoj: nedavna uhićenja novinara, vodećih ljudi u medijskim kućama i sustavni pritisak na medije

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Turskoj,
  - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za opće poslove od 16. prosinca 2014.,
  - uzimajući u obzir zajedničku izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i povjerenika za europsku politiku susjedstva i pregovore o proširenju od 14. prosinca 2014.,
  - uzimajući u obzir izjavu povjerenika Vijeća Europe za ljudska prava od 15. prosinca 2014.,
  - uzimajući u obzir izvješće o napretku Turske za 2014. od 8. listopada 2014.
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je 14. prosinca 2014. turska policija uhitila novinare i vodeće ljude u medijskim kućama, uključujući Ekrema Dumanlija, glavnog urednika novina Zaman, i Hidajeta Karadžu, glavnog direktora medijske grupacije Samanyolu; budući da se u nalogu koji je izdao sudac u Istanbulu navodi da su spomenute osobe pod kaznenom istragom zbog osnivanja organizacije koja je „pritislima, zastrašivanjem i prijetnjama pokušala preuzeti državnu vlast” pri čemu su se služili „lažima, oduzimanjem slobode ljudima i krivotvorenjem dokumenata”;
- B. budući da je više osoba koje su uhićene u prosincu 2014. otada puštena na slobodu; budući da je 19. prosinca 2014. jedan sud u Istanbulu objavio da će Ekrem Dumanli biti uvjetno pušten na slobodu, određivši mu zabranu putovanja do završetka kaznene istrage, te da će produljiti pritvor Hidajetu Karadži do završetka istrage;
- C. budući da su ova uhićenja dio oštrih represivnih mjera turskih vlasti nad mrežom vjerskog vođe Fethullaha Gulena, koji se nalazi u SAD-u i koji je optužen za vođenje „paralelne države” unutar Turske, i njegovih navodnih pristaša;
- D. budući da je Turska posljednjih godina po slobodi medija i tiska sve niže na ljestvici na što upućuje činjenica da se sve više i više prijeti novinarima, blogerima, vlasnicima medija i drugima, zastrašuje ih se pa čak i zatvara zbog kritiziranja turskog predsjednika Erdogana i vlade Ahmeta Davotuglua.
- E. budući da su EU i njegove države članice snažno kritizirale uhićenja od 14. prosinca 2014., nazivajući ih „nespojivima s europskim vrijednostima” i „nespojivima sa slobodom medija”; budući da je na to predsjednik Erdogan poručio EU-u

„da gleda svoje poslove i da svoje mišljenje zadrži za sebe”;

- F. budući da se u izvješću Komisije o napretku Turske za 2014. navode pozitivni koraci poduzeti u donošenju Akcijskog plana za sprječavanje kršenja Europske konvencije o ljudskim pravima i smanjenje trajanja istražnog zatvora, nakon čega su mnogi novinari pušteni na slobodu; budući da i Komisija navodi da su doneseni zakoni kojima se dodatno ograničava sloboda izražavanja, uključujući onu na internetu, te da se učinkovito ostvarenje te slobode i slobode tiska u praksi ograničilo;
- G. budući da je Turska kandidatkinja za članstvo u EU-u od 1999. i da su pristupni pregovori počeli 2005.; budući da je ona veliko gospodarstvo u nastajanju, članica NATO-a i G20, a smatra se i ključnim partnerom EU-a;
1. osuđuje nedavne policijske racije i pritvor većeg broja novinara i predstavnika medija u Turskoj; ističe da ti događaji dovode u pitanje poštovanje slobode medija, što predstavlja temeljno načelo demokracije;
  2. naglašava činjenicu da se nizom odredbi pravnog okvira Turske i načinom na koji ih članovi sudbene vlasti tumače i dalje onemogućava sloboda izražavanja, uključujući i slobodu medija; podsjeća da su sloboda izražavanja i medijski pluralizam ključni za demokratsko društvo, jer građanima omogućuju da na temelju poznavanja informacija aktivno sudjeluju u kolektivnom postupku donošenja odluka, te tako jačaju demokraciju; izražava veliku zabrinutost zbog broja novinara u istražnom zatvoru i poziva turske sudbene vlasti da preispitaju i riješe te slučajeve što je prije moguće; naglašava da napredak u pristupnim pregovorima ovisi o poštovanju vladavine prava i temeljnih ljudskih prava;
  3. napominje da, kao što je naglašeno u izvješću o napretku Turske za 2014., sudski postupci protiv novinara i pisaca, te brojna otpuštanja novinara šire autocenzuru vlasnika medija i novinara, uključujući cenzuriranje pitanja od javnog interesa, kao što su optužbe za korupciju;
  4. poziva tursku vladu da promjeni smjer politike i radi na reformama kojima bi se trebao omogućiti primjereni sustav provjera i ravnoteža koji će u potpunosti jamčiti slobodu, uključujući slobodu mišljenja, izražavanja i medija, demokraciju, jednakost, vladavinu prava te poštovanje ljudskih prava, čime će se Turska učvrstiti u zapadnjačku demokratsku, gospodarsku i sigurnosnu sferu.
  5. napominje da se, kao što je Vijeće zaključilo 16. prosinca 2014., Instrumentom za pretpristupnu pomoć (IPA II) za razdoblje 2014. – 2020. uvodi veća usklađenost između financijske pomoći EU-a i ukupnog napretka postignutog u provedbi pretpristupne strategije,
  6. prima na znanje usvajanje Akcijskog plana za sprječavanje kršenja Europske konvencije o ljudskim pravima, koji predviđa reviziju pojedinih odredbi turskog kaznenog zakona, kojima se ograničava sloboda izražavanja i sloboda tiska, i to u onim područjima u kojima Europski sud za ljudska prava smatra da Turska krši Europsku konvenciju o ljudskim pravima;

7. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladi i parlamentu Republike Turske;